

PSIČEK IZ MEGLE

Predlogi za pripravo na ogled predstave

Avtor lutkovnega besedila **Borut Gombač** je o sebi zapisal:

Če se razkadi gosta megla časa, se pojavim pred vami malo polulan in živo rdeč od prvega joka v stari mariborski porodnišnici. In če slučajno na steni opazite koledar, je na njem letnica 1962.

Če se razkadi malo manj gosta od goste megle časa, me zasledite v šolskih klopeh Osnovne šole Ivana Cankarja in kasneje na Tretji gimnaziji Maribor. Namesto da bi pridno poslušal učiteljico, se predajam sanjarjenju in knjigam, ki jih skrivam na kolenih. Če se razkadi še malo manj gosta od malo manj goste megle časa, me srečate v Univerzitetni knjižnici Maribor, kjer vam kot knjižničar pomagam poiskati knjige, ki jih boste morda kdaj tudi vi skrivali na kolenih.

Če se razkadi še malo manj gosta od malo manj goste od malo manj goste megle časa, lahko opazujete, kako dolgo v noč kakšno od svojih knjig pesmi ali pravljič pišem tudi sam. Napisal sem jih sedem, med njimi štiri za mlajše bralce: Največji časopis na svetu, Prostorček in Minutka, Velike oči male budilke in Nekdo iz smetnjaka.

Če se razkadi še malo manj gosta od malo manj goste od malo manj goste od malo manj goste megle časa, me prvič srečate v Lutkovnem gledališču Maribor kot pisca lutkovne igre z naslovom Rojstni dan.

Če pa se razkadi megla časa, ki sploh ni več gosta, ampak povsem prosojna, me v Lutkovnem gledališču Maribor srečate še drugič, pravzaprav ne mene, ampak Psička iz megle, ki sem ga napisal prav za vas.

Režiser predstave **Ravil Sultanov** in asistentka režiserja pri predstavi **Nataša Sultanova** sta klovna in igralca ter pedagoga. Diplomirala sta na sloviti Akademiji za cirkuške umetnosti v Moskvi. S samostojnimi predstavami že več kot dvajset let nastopata v številnih evropskih državah in po Sloveniji. Že več kot deset let ustvarjata v Sloveniji in sodelujeta s slovenskimi gledališči kot ustvarjalca pri predstavah: s Slovenskim mladinskim gledališčem, Mestnim gledališčem ljubljanskim, SNG Opera in Balet Ljubljana, Gledališčem Koper, Mestnim gledališčem Ptuj, Lutkovnim gledališčem Ljubljana ... V svojem ustvarjalnem pristopu združujeta cirkuške veščine s klovnskimi tehnikami; vsebinsko se kot ustvarjalca naslanjata na literarne predloge, ki v klovnovsko gledališče vnašajo kompleksnejšo dramaturgijo, dramske like, odnose in situacije. Samosvoja avtorska poetika Ravila in Nataše Sultanove na izrazito svež način komunicira z gledalcem.

Ustanovila sta Zavod Bufeto – edino profesionalno ustanovo v Sloveniji, ki goji in razvija klovnovsko gledališče (spoj klovnade, cirkusa in gledališča). Prirejata mednarodni klovnovsko-gledališki festival

Klovnbufo, ustvarjata svoje avtorske predstave (njuna Luna na cesti je bila nagrajena z zlato paličico za neverbalno poetično gledališče) in izobražujeta na področju teorije in prakse klovnovskega gledališča. V okviru Zavoda Bufeto prirejata Laboratorij smeha – permanentni kreativni studio klovnovskega gledališča. Nataša in Ravil Sultanov sta v letih 2008 in 2009 kot igralca sodelovala pri filmu Circus Fantasticus (režija Janez Burger), Ravil pa je na 13. Festivalu slovenskega filma leta 2010 za vlogo v filmu prejel vesno za najboljšo stransko moško vlogo.

Več o Zavodu Bufeto najdete na spletni strani <http://zavodbufeto.com/?p=354>

Barbara Bulatović, avtorica likovne podobe, videa in animacije videa, je leta 1990 diplomirala na francoski visoki lutkovni šoli ESNAM v Charleville-Mézièresu. Sprva se je usmerila predvsem na področje oblikovanja, scenografije, dramaturgije in semiologije. Podiplomski študij iz lutkovne scenografije je nadaljevala na AMU v Pragi in v tem času režirala v Divadlu Minor. Od leta 1994 je samostojna lutkarica. Kot animatorka, oblikovalka, režiserka in scenaristka je sodelovala z Lutkovnim gledališčem Ljubljana in Lutkovnim gledališčem Maribor, pa tudi v številnih neinstitucionalnih in interdisciplinarnih produkcijah. Z lutkovnim pristopom se loteva tem, ki obravnavajo tanko mejo med realnim in imaginarnim svetom, med konkretnim in abstraktnim, med umom in za-umom ... O tem pričajo njene predstave: *Otrok in svet*, *Kreda*, *Kralj Alkohol*, *Kdo je tuki nor?*, *Fokus pokus*, *Simplicissimus*, *Začaran kraj*, *Optična prevara*, *Guliver – moje potovanje v Liliput*. Udeležuje se tudi kot mentorica raznih delavnic v Šugli (gledališče predmetov), pri JSKD (ročne lutke, češke marionete), v zavodu Global (celoletni tečaj lutkarije za migrante v Sloveniji), pripravlja pa tudi delavnice odrskega glasu, primitivne manipulacije in reciklaže.

Več o delu Barbare Bulatović najdete na njeni spletni strani <http://magic.marmelade.free.fr/bula/>

Avtor glasbe **Davor Herceg** se je rodil in študiral v Zagrebu. Pisal je glasbo za baletne predstave HNK, kot pianist je sodeloval z zagrebško filharmonijo in korepetiral v HNK Zagreb. Leta 2001 je prišel v Slovenijo, ko ga je režiser Jaka Ivanc povabil k sodelovanju pri predstavi *Katka in Bunkec*. Leta 2014 je magistriral iz filmske in televizijske glasbe na Berklee School of Music. Je avtor glasbe za več kot petdeset gledaliških predstav, pet celovečernih filmov, pa tudi za številne dokumentarne, kratke in risane filme, plesne predstave, glasbe za muzejske razstave. Veliko se ukvarja s pisanjem klasičnih skladb, predvsem za klavir. Kot pianist tudi sodeluje pri številnih gledaliških in glasbenih produkcijah.

Več o delu Davorja Hercega najdete na njegovi spletni strani <http://davorherceg.com/>

PSIČEK IZ MEGLE

Predlogi za obravnavo po ogledu predstave

Predstava Psiček iz megle ti zastavlja vprašanja o tem, kako se vedeš v prometu: si dovolj previden in pozoren do drugih udeležencev? S starši, vzgojitelji ali učitelji se pogovarjaj o tem, kako se vedemo, kadar smo pešci, kolesarji ali vozniki.

Starši in vozniki ter drugi udeleženci v prometu preberite, kaj so zapisali o varni poti v šolo in nazaj, pa tudi v vrtec in nazaj na spletni strani slovenske Policije:

<http://www.policija.si/index.php/preventiva-/63645-varna-pot-v-olo-in-domov>

Lutkovno gledališče se uresničuje s pomočjo animacije lutk ali predmetov. (Animacija = obujanje v življenje.) V predstavi Psiček iz megle pa se animacija dogaja v drugačni obliki, in sicer s pomočjo multimedijske tehnologije. Video posnetki so nastali s pomočjo t. i. stop motion (tudi stop frame) animacije. Pri tej vrsti filmske animacije postavimo predmete pred nevtralno (modro) ozadje in jih fotografiramo. Pri vsakem posnetku predmet rahlo premaknemo, zaporedje predvajanih sličic pa ustvari iluzijo gibanja posnetih predmetov. Ustvarjalca Barbara Bulatović in Matej Sajko Modrinjak sta uporabila psička iz plastelina (mehka masa omogoča gibanje), avtomobilčke in glinene hiške (otrok mariborskih vrtcev in šol iz projekta Mali arhitekti Manice Musil in Teje Lozar). Lutko psička in predmete sta čisto po malem premikala

LUTKOVNO
GLEDALIŠČE
MARIBOR

in fotografirala, na koncu pa posnetke obdelala še v računalniku.

V Sloveniji za izobraževanje na področju animiranega filma skrbi program Slon:

<http://slon.animateka.si/sl/>

Zanimive informacije o animaciji so zbrane na strani ljubiteljev animiranih filmov in na strani, kjer so opisane različne vrste animacij:

<http://www.slocartoon.net/>

http://www.xna.hostoi.com/index.php?option=com_content&view=category&id=11&Itemid=25

Veliko informacij o animaciji je mogoče najti tudi v odličnem diplomskem delu Nine Kolarič na Oddelku za likovno umetnost Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru iz leta 2009 z naslovom Animirani film v Sloveniji. Priporočamo!

<http://sciget.com/Predogled/2450/29a452207f0ec8a27a88872b246a96a99c4ab8d1>

Režiser predstave Ravil Sultanov in asistentka režiserja Nataša Sultanova sta po poklicu klovna in igralka. Več o poklicu klovna si oglejte na spletni strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje:

http://www.ess.gov.si/ncips/cips/opisi_poklicev/opis_poklica?Filter=K&Kljuc=2924

Kaj je megla? Ste se že kdaj vprašali, zakaj nastaja in kje je še prav posebej pogosta?

Slovar slovenskega knjižnega jezika jo opiše takole:

... v ozračju nizko nad zemljo zgoščeni vodni hlapi, ki povzročajo slabo vidljivost. V prenesenem pomenu besede pa lahko pomeni tudi: nejasnost, nedoločenost, negotovost.

Včasih rečemo: megla je tako gosta, da bi jo lahko rezali; rečemo tudi: megla je tako gosta, da ne vidimo niti prsta pred nosom.

Megla se pojavi ob izhlapevanju vlage s površine zemlje ali vode, kadar je zrak hladnejši (temperatura pade pod rosišče) in vlaga kondenzira. Megla leži tik ob tleh, oblak, ki je prav tako sestavljen iz vodnih kapljic, pa je dvignjen od tal.

Smog je megla, pomešana z dimom, in je pogost pojav v mestih in industrijskih krajih z veliko izpušnimi plini. Poznamo več vrst megle. Več o različnih vrstah megle in fotografije najdete na zanimivi spletni strani:

http://www.fmf.uni-lj.si/~zagarn/s_megla.php

Umetna megla je narejena s pomočjo kemičnih sredstev in se uporablja v gledališču, pri filmu in na glasbenih prireditvah. Namenjena je za ustvarjanje vzdušja.

Še ena zanimivost: največ megle na svetu je ob obalah Nove Fundlandije.

Poznate izraz *megliti*? V Slovarju slovenskega

knjižnega jezika preberemo, da to pomeni, da delamo
kaj nejasno, motno: prah megli ozračje, solze meglijo
oči, pred očmi se nam megli zaradi slabosti ...

V knjižnici poiščite knjige s pesmimi in pravljicami
Boruta Gombača.